

Září 2026

Report předsedy Rostislava Paličky o prázdninových akcích

Funkcionáři odborových sdružení a základních organizací v regionech kromě čerpání dovolených připravovali pro zaměstnavatele návrhy a své požadavky na podzimní zahájení kolektivního vyjednávání nových podnikových smluv a dodatků. Ani funkcionáři a zaměstnanci pražského pracoviště odborového svazu v tomto čase nezaháleli, ale účastnili se důležitých akcí a jednání, o kterých budu v tomto reportu informovat naše členy.

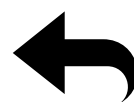
- Svazové orgány připravovaly a dávaly dohromady termíny pravidelných akcí pro letošní a příští rok, a zejména se zabývaly přípravou rozpočtů na rok 2027. Mezi jednotlivými akcemi jsme zorganizovali a uskutečnili brigádu, při níž vedení a zaměstnanci odborového svazu prováděli údržbu a opravy v našem sídle. O těchto a dalších akcích jsme informovali v minulém čísle HGN.
- V červenci vláda zrušila plánované zasedání velké tripartity, na níž jsme měli být mimo jiné seznámeni s návrhem koeficientu pro výpočet minimální mzdy v roce 2027 a 2028. To je pro některé členy odborového svazu, kteří pobírají náhradu na výdělků (lidově rentu), velmi důležité, neboť vyšší nárůst minimální mzdy, než je valorizace, jim sníží doplatek renty. O problému se snižováním renty v Česku, a jak to řeší kolegové na Slovensku, jsme čtenáře HGN informovali v minulém čísle. Stanovení výše minimální mzdy je však důležité i pro vyjednávání Kolektivní smlouvy vyššího stupně a také Podnikových kolektivních smluv. Velká tripartita se nakonec sešla v srpnu a vláda s odbory a zástupci zaměstnavatelů stanovila, že minimální mzda od ledna 2027 vzroste o 2500 korun na 24 900 korun hrubého měsíčně a bude činit 44,6 procenta průměrné mzdy.
- V červenci jednali statutáři soutěže Zlatý Permon o úpravách statutu této soutěže pro další roky a reagovali tak na vývoj ve firmách. Podle dohody se do dalších let změní udělování cen ze tří kategorií na dvě. A jelikož náš odborový svaz oceňuje nad rámec soutěže i zaměstnance vítězné firmy, kde působí naše odborová organizace, bude nutné na tuto změnu reagovat i ve svazu. Letos poprvé oceníme nejen zaměstnance vítězné firmy, ale domluvili jsme se, že oceníme i zaměstnance firem, které se dostaly do užšího výběru komise. A v tom by svaz měl pokračovat i v příštích letech.

Odborářský tým s průvodcem před sfáráním na trasu metra D na Pankráci.

- Funkcionáři a zaměstnanci OS PHGN využívají každou možnost osobně se seznámit s pracovním prostředím zaměstnanců z nejrůznějších firem. Z toho důvodu se 22. července uskutečnilo sfárání inspektorů bezpečnosti práce a zaměstnanců svazu do nově budovaných podzemních prostor metra linky D na Pankráci. Měli jsme tak příležitost vidět postupy práce v podzemí a na jaké úrovni je zde dodržována bezpečnost práce. Fotografie jsme rovněž zařadili do tohoto čísla HGN.
- V srpnu se uskutečnilo zasedání rady odborové centrály, která řešila organizační řád ČMKOS, finanční prostředky poskytované na BOZP, zákon o regulaci lobování. Také jednala o hrozícím znovuzavedení karenční doby, o změnách v podpoře v nezaměstnanosti a dalších aktuálních záležitostech. Rada se zabývala rovněž transpozicí směrnice o platformové práci. Naše členy o tom podrobně informuje místopředsedkyně svazu pro legislativu Mgr. Markéta Marinková v tomto čísle HGN.
- Bohužel se nám nevyhýbají ani smutné události. V srpnu jsme se rozloučili se zemřelou JUDr. Marií Piekarzovou, dlouholetou právničkou hornických odborů. Doktorku Piekarzovou nahradila její dcera Pavlína Havránková. Pro kolegy odboráře v Moravskoslezském kraji je v této souvislosti důležitá zpráva, že došlo k obsazení pracoviště regionálního právního poradenství v Ostravě právničkou ČMKOS JUDr. Adélou Piksovou.
- Zasedání rady našeho odborového svazu, jejíž složení doznalo změny po letošním mimořádném sjezdu a změně stanov, se uskuteční 21. září. Hostem rady bude předseda ČMKOS Josef Štredula.
- V září budeme společně se Zaměstnavatelským svazem důlního a naftového průmyslu hodnotit plnění kolektivní smlouvy vyššího stupně za 1. pololetí letošního roku.
- S vedením Českého báňského úřadu (ČBÚ) v Luhačovicích společně v září oceníme zaměstnance z firem, kde působí naše odborové organizace a kde dosahují dobrých výsledků v oblasti bezpečnosti práce.
- 11. srpna jsme zaslali ČBÚ nominaci našeho člena na udělení medaile Jiřího Agricoly.
- Na pozvání společností OKD a DIAMO se 9. září zúčastníme pietního setkání při příležitosti Dne horníků, v jehož průběhu společně vzdáme hold všem, kteří při výkonu hornického povolání přišli o život.
- 23. září se zúčastníme odstřelu důlní věže na Dole ČSA u Karviné. Firma OKD ukončila k 31. lednu 2026 po téměř 250 letech hlubinné dobývání uhlí v České republice. Na posledním činném Dole ČSM bylo v letech 1968–2026 vytěženo 124 335 056 tun černého uhlí.

Rostislav Palička, předseda OS PHGN

Odborný výklad pro odboráře na místě, kudy zanedlouho povedou koleje a budou jezdit vlaky budovaného metra D.

Změní se kvůli platformové práci zákoník práce pro všechny zaměstnance?

V březnu letošního roku předložila vláda návrh zákona o platformové práci a o změně souvisejících zákonů (zákon o platformové práci). Jedním ze „souvisejících zákonů“, který má být změněn, je zákoník práce.

Zákoník práce hned na svém začátku stanoví, že upravuje pracovněprávní vztahy. To jsou vztahy, které vznikají mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem při výkonu závislé práce. Pro tento článek je podstatné slovíčko „závislé“. V souvislosti s přijetím zákona o platformové práci má být totiž změněna definice pojmu „závislá“.

Zákoník práce stanoví, že závislou prací je práce, která je vykonávána:

- a) ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance,
- b) jménem zaměstnavatele,
- c) podle pokynů zaměstnavatele a
- d) zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.

Závislá práce může být vykonávána výlučně na základě pracovní smlouvy nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti).

Zákon o platformové práci se má vztahovat na poskytování služby, která:

- a) je (alespoň zčásti) poskytována na dálku pomocí elektronických prostředků, jako jsou internetové stránky nebo mobilní aplikace,
- b) je poskytována na žádost příjemce služby,
- c) zahrnuje jako nezbytnou a zásadní složku organizaci práce vykonávané fyzickými osobami za úplatu, bez ohledu na to, zda je tato práce vykonávána online nebo na určitém místě, a s
- d) zahrnuje používání automatizovaných systémů.

Bude záležet na konkrétních podmínkách, zda bude práce v konkrétním případě splňovat definici závislé práce podle zákoníku práce a v tom případě by se jednalo o platformovou práci vykonávanou v pracovněprávním vztahu se všemi důsledky, či zda daná práce (její organizace, přidělování, provádění, hodnocení, odměňování) nebude splňovat definici závislé práce a nebude tedy vykonávána v pracovněprávním vztahu podle pravidel zákoníku práce, ale jako samostatná činnost (OSVC) se všemi důsledky z toho vyplývajícími.

Vzhledem k tomu, že platformy a zprostředkovatelé chtějí mít vůči pracovníkům co nejméně odpovědnosti, tlačí na to, aby se

změnila definice závislé práce v zákoníku práce, aby co nejméně nyní fungujících systémů platformové práce spadlo do režimu pracovněprávního vztahu. Ministerstvo práce a sociálních věcí vychází svým návrhem těmito snahám vstříc.

Problém to však není jen pro lidi, kteří pracují pro platformy. Tím, že by se změnila definice závislé práce v zákoníku práce, by se mohli dostat mimo systém pracovního práva i další zaměstnanci, tedy i ti, kteří nepracují pro platformy.

Citujeme z publikace ČMKOS „Redefinice závislé práce II“:

„Vláda chystá změnu zákoníku práce, která může usnadnit nahrazování zaměstnanců lidmi na IČO. Na papíře budete podnikatel. Ve skutečnosti budete dál pracovat pro stejného zaměstnavatele, plnit úkoly a budete závislí na tom, zda vám přidělí další práci. Zadavatel ušetří. Vy přijдете o jistoty. O placenou dovolenou. O náhradu mzdy při nemoci. O příplatky. O výpovědní dobu. O odstupné. O zajištění BOZP a ochranu při pracovním úrazu. O jistotu, že za svou práci dostanete alespoň minimální mzdu.

Definice závislé práce brání zaměstnavateli, aby vás označil za podnikatele jen proto, že je to pro něj výhodnější a levnější.

Nová pravidla mohou usnadnit nastavit práci tak, aby navenek vypadala jako zakázka na IČO. Stačí přejmenovat směnu na termín, pracovní úkol na zakázku a nechat zaměstnance pracovat zdánlivě samostatně. Vy budete dál plnit příkazy. Zaměstnavatel ale může tvrdit, že nejste zaměstnanec.

Fakticky stejná práce za stejných podmínek, ale bez jakýchkoli pravidel s možností okamžitého skončení bez udání důvodu. Stačí, když (zaměstnavatel) oznámí, že nové smlouvy už nebudou. Že vaše oddělení bude nově fungovat přes externisty. Že práci dostanete jen tehdy, když si založíte živnost. Může vám také nabídnout pár tisíc korun navíc. Jenže za ně si budete muset sami zaplatit dovolenou, nemoc, odvody, účetnictví i období bez práce. Formálně budete mít na výběr. Ve skutečnosti si budete vybírat mezi IČO a nezaměstnaností. Kterých profesí se to může dotknout? Nejprve těch, jejichž práci lze rozdělit na jednotlivé úkoly a zakázky. Může jít o pracovníky ve službách, sociální péči, administrativě,

obchodu, logistice, úklidu, IT, grafice, překladech nebo částí výroby. Ohrožené mohou být šičky, skladníci, baliči, údržbáři, kontrolori kvality, pečovatelské pracovníky, pracovníci zákaznických center nebo kancelářští zaměstnanci. Později se tento model může rozšířit také do školství, zdravotnictví nebo kultury.”
(Publikaci odborový svaz zaslal svým členským organizacím v srpnu).

Připomínkové řízení na úrovni Ministerstva práce a sociálních věcí stále probíhá a

odborníky usilují o změnu předloženého návrhu, tedy aby nedošlo ke zúžení definice závislé práce.

**Mgr. Markéta Marinková,
místopředsedkyně svazu
pro legislativu**

.....

V červenci jednali v sídle hornického odborového svazu v Praze zřizovatelé ceny Zlatý Permon o úpravách statutu této soutěže pro další roky a reagovali tak na vývoj ve firmách. Podle dohody se do dalších let změní udělování cen ze tří kategorií na dvě. Letos poprvé budou oceněni nejen zaměstnanci vítězné firmy, ale vedení svazu rozhodlo, že ocení i zaměstnance firem, které se dostaly do užšího výběru komise. A odborový svaz by měl v této tradici pokračovat i v příštích letech. Na snímku zprava předseda ČBU Martin Štemberka a předsedové odborových svazů Stavba a OS PHGN Pavel Zítka a Rostislav Palička a ředitel sekce báňské správy Radim Mžýk.

.....

ČEPIROHY: Hornický den v areálu na Hrabáku v Čepirohách skupiny Sev.en Česká energie se uskuteční 10. září od 16 do 24 hodin. Organizátoři zvou také bývalé zaměstnance skupiny, kteří již tráví čas na zaslouženém odpočinku. Návštěvníky čeká jídlo, pivo a nealko zdarma, zábavná herní zóna, kapely 3D a Kabát Revival West a fotokoutek. Autobusová doprava na akci je zajištěna se zastávkami v Litvínově, Mostě, v Jirkově a Chomutově.

MOST: Oblíbený turistický pochod připravilo Sdružení odborových organizací skupiny pro zaměstnance společností Sev.en Inntech, Vršanské uhelné, Severní energetické a DTS Vrbenský na sobotu 5. září. Zhruba patnáctikilometrová trasa povede z Malechovic do Prachova. První okruh zahrnuje Malechovice, Nebákov, Borek pod Troskami, druhý okruh zříceninu hradu Pařez a Prachov. Sraz zájemců je v 6:45 na parkovišti u zimního stadionu v Mostě (Kaufland), start je v 7 hodin. S návratem se počítá mezi 16. hodinou a 16:30. Občerstvení ve formě balíčku je zajištěné.

V OKD se propouštělo i v létě, na podzim přijde další vlna

V rámci pokračujícího útlumu v OKD došlo na konci července a srpna ke zrušení celkem dalších 49 pracovních míst. Firma jim poskytne v souladu s uzavřenou kolektivní smlouvou odstupné až do výše 11násobku průměrného měsíčního výdělku a zároveň jim nabízí podporu při hledání dalšího uplatnění prostřednictvím programu Nová šichta a mobilního pracoviště Úřadu práce. Ve firmě pokračují likvidační práce po ukončení těžby černého uhlí. Zeptali jsme se Jiřího Waloszka, předsedy Sdružení hornických odborů, který je zároveň místopředsedou OS PHGN, jaká je aktuální situace ve společnosti v letních měsících.

Pane předsedo, jak probíhají práce na likvidaci Dolu ČSM?

Od ukončení těžby uběhlo sedm měsíců a veškeré práce, které souvisejí s likvidací Dolu ČSM, jdou podle plánu. V červenci OKD dokončila stavbu všech 87 výbuchovzdorných hrází uzavírajících důlní díla Dolu ČSM a mohl být zahájen zásyp výdušné jámy v jižní lokalitě, který skončil v první dekádě srpna. Zасыпání výdušné skipové jámy v severní části bude následovat v září.

Jak to bylo v letních měsících s propouštěním zaměstnanců?

Od loňského roku proběhlo již celkově deset vln propouštění z důvodu ukončení těžby, které přímo navazovaly na dokončené práce v dole i na povrchu. Co se týká letních měsíců, tak v červenci a srpnu byla zrušena místa dalších 49 zaměstnanců, se kterými byly provedeny pohovory. 26. srpna jsme s vedením podniku projednali již 11 vlnu propouštění. Týká se 40 zaměstnanců, kteří budou nadbyteční k 1. říjnu 2026.

V březnu 2025 jste s vedením OKD podepsali memorandum, které mělo zaručit, že nedojde k poklesu průměrných mezd zaměstnanců, kteří zůstanou na útlumu. Jak se na tento krok díváte s odstupem času?

Bylo jen dobře, že jsme se na něčem takovém dohodli. Bohužel u některých skupin zaměstnanců k určitému poklesu mezd došlo, to však bylo zapříčiněno snížením přesčasové práce a příplatků například za noční směny nebo příplatky za práci při nerovnoměrném rozložení pracovní doby, která není po ukončení těžby využívána. Důležité je, že všem zaměstnancům, u kterých dojde k poklesu průměrného výdělku, který měli v době konce těžby, bude při odchodu v odstupném výdělek dorovnán. Pokud zaměstnanci, který splní stanovené podmínky kolektivní smlouvy, vychází při skončení pracovního poměru odstupné z nižšího průměrného výdělku, provede zaměstnavatel jeho dorovnání.

V prvních kolech pohovorů byly propouštěným zaměstnancům k dispozici zaměstnanci úřadu práce a státního podniku DIAMO. Je tomu tak i nadále?

Pracovníci Úřadu práce byli přítomni při všech kolech propouštění a zaměstnanci si mohli v době pohovorů zajít na konzultaci a pro rady, jak dál postupovat. Detašované pracoviště DIAMA nebylo přítomno jen v srpnu, zaměstnanci měli po celou dobu možnost informovat se o sociálním příspěvku z nařízení vlády přímo v areálu podniku. Velkou pomocí pro odcházející zaměstnance je také Nová šichta, která pomáhá propouštěným zaměstnancům se zpracováním životopisu nebo motivačního dopisu, nabízí pomoc s vyhledáním pracovních nabídek dle dohodnutých požadavků, pomoc s přípravou na pracovní pohovor, zprostředkování sociálního a psychologického poradenství. Nabízí rovněž poradenství s rozjezdem podnikání a další služby odcházejícím zaměstnancům OKD.

(red)

Počet přiznaných profesionálních onemocnění v ČR v roce 2025

Státní zdravotní ústav zveřejnil výsledky sběru dat v oblasti počtu nemocí z povolání a ohrožení nemocí z povolání, tento významným ukazatel zdravotního stavu populace a pracovních podmínek je důležitým zdrojem informací pro orgány ochrany zdraví v České republice. Tato data vycházejí z Národního registru nemocí z povolání (NRNP) a navazují na dlouhodobé statistické sledování nemocí z povolání již od roku 1973.

V roce 2025 došlo s účinností od 8. 11. 2025 k zásadním změnám Seznamu nemocí z povolání na základě Nařízení vlády č. 428/2025 Sb. Tyto změny se projeví v zásadě až na nemocech z povolání hlášených v roce 2026. Nově zavedená onemocnění – akutní a subakutní silikóza a pod položkou a rakovina žaludku, tlustého střeva a konečníku lze šetřit zpětně 3 roky do minulosti a následně nově hlásit. Dále se mění klinická kritéria pro posuzování nemocí z povolání u onemocnění covid-19 dle Metodického návodu ve Věstníku MZ ČR částka 19/2025. Ve výsledku to znamená, že onemocnění covid-19 zjištěná před datem 8. 11. 2025 se hlásí ještě podle původních podmínek a onemocnění vzniklá po tomto datu se hlásí již podle nových klinických kritérií pod položkou. Zpráva SZÚ zahrnuje všechny uznané případy profesionálních onemocnění s datem nabytí právních účinků lékařského posudku o uznání nemoci z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání v období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025, které byly v souladu s vyhláškou č. 373/2016 Sb.

V roce 2025 bylo u 2909 osob (2131 žen a 778 mužů) diagnostikováno celkem 3396 profesionálních onemocnění, z toho bylo 3329 nemocí z povolání a 67 ohrožení nemocí z povolání. Incidence profesionálních onemocnění byla 71,4 případu na 100 tisíc zaměstnanců v civilním sektoru, pojištěných nemocensky podle zákona č. 187/2006 Sb. Rozbor dat ukázal, že u 446 osob byla v průběhu roku hlášena více než jedna nemoc z povolání, ohrožení nemocí z povolání nebo jejich kombinace. Z toho u 323 osob byla diagnostikována kombinace dvou až čtyř covidových onemocnění. Nejčastěji onemocněli pracovníci v sekci ekonomické činnosti CZ-NACE Q „Zdravotní a sociální péče“, kde bylo hlášeno celkem 2 495 případů. Na druhém místě následovala sekce CZ-NACE C „Zpracovatelský průmysl“ s celkovým počtem 375 hlášených případů. V rámci sekce C bylo nejvíce nemocí z povolání zaznamenáno v odvětví CZ-NACE C29 „Výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů“, kde bylo hlášeno 93 případů.
Celá zpráva je [zde](#).

Se zarmouceným srdcem oznamujeme, že dne 28. července 2026 nás navždy opustila **JUDr. Marie Piekarzová**, právnička, která dlouhodobě spolupracovala se Sdružením horníckých odborů. Její služby pro naše členy začaly již v roce 1992 a po celou dobu poskytovala právní poradenství, zastupovala nespočet zaměstnanců v mimosoudních či soudní sporech, a to nejen v pracovněprávních věcech, na které se specializovala. Vyjadřujeme upřímnou soustrast rodině a všem blízkým.

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Měsíčník Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

Vydává: Odborový svaz PHGN, www.osphgn.cz

Editor: Petr Kolev, e-mail: petr.kolev9@gmail.com, mobil: +420 739 534 611